

ANUL SFÂNTULUI PAVEL

LUNA SFÂNTULUI IOSIF

CALEA DESĂVÂRȘIRII

Revistă de spiritualitatea și de cultură creștină a Societății
„EPISCOP DR. IOAN SUCIU”
Anul XVI Nr. 3 (183) martie 2009

Luna martie, luna Sfântului Iosif

Este cunoscut faptul că bunii creștini închină o lună din fiecare an unui eveniment legat de mântuirea noastră: luna martie închinată Sfântului Iosif, luna mai închinată Sfintei Fecioare Maria, luna octombrie închinată Sfântului Rozar.

În fiecare lună, celor ce o cinstesc prin rugăciuni, practici de pietate, li se dăruiește belșug de haruri, mângâieri sufletești și tărie în înfruntarea greutăților zilnice.

Așadar, cinstim în luna martie pe Sfântul Iosif, ziua de miercuri din fiecare săptămână fiindu-i închinată.

Să-l cinstim pe Sfântul Iosif ca pe tatăl adoptiv al lui Isus, să o cinstim pe Sfânta Fecioară care aproape 30 de ani l-a cinstit și ea pe Sfântul Iosif ca pe ocrotitorul și soțul ei.

Să nu uităm apoi că fiecare din noi avem nevoie de o călăuză pe calea mântuirii, de un mângâietor în necazurile noastre, de un ocrotitor în ceasul înfricoșat al morții.

În luna martie, Sfântul Iosif va fi această călăuză sigură, un mângâietor duios și un ocrotitor puternic.

Sfântul Iosif ne ajută, ne apără, ne asigură Sfântul Bernard (1090-1153) și Sfânta Tereza de Avila (1515-1582).

Papa Pius al IX-lea (1846-1878), în 8 decembrie 1870, recomandă tuturor creștinilor să se adreseze acestui Sfânt Patriarh pe care-l proclamă în chip solemn Patronul Bisericii Universale.

Virtuțile și imitarea virtuților Sfântului Iosif să fie un obiect al meditațiilor și rugăciunilor din luna martie. „Dacă iubiți pe Sfântul Iosif, imitați virtuțile lui”, ne propune Sfântul Ambrozie (333-397).

În împrejurările de azi, în chip deosebit să cerem ajutorul Sfântului Iosif pentru Biserica și familiile noastre.

Zilnic să rostim invocațiile:

„Isuse, Marie, Iosife, ajutați-ne în cea din urmă lupă cu moartea!”

„Isuse, Marie, Iosife, în pace cu voi să-mi dau sufletul meu!”

„Isuse, Iosife și Maria, ocrotiți Biserica noastră și Țara noastră, România!”

Pr. I. Erdeli

CALEA DESĂVÂRȘIRII

Despre modestie și tăcere

Este o legătură strânsă între trup și suflet, încât tot ce este al unuia se comunică îndată și celuilalt. Când mișcările sufletului sunt orânduite, cele ale trupului sunt de asemenea. De aceea modestia înfățișării este totdeauna o mare dovadă a reculegerii lăuntrice și a înaintării spirituale a unui creștin.

Părintele spiritual

din Alfonso Rodriquez, SJ "Calea
Desăvârșirii Creștine", vol. I,
Oradea 1933

SUMAR

Editorial.....	2	Pagini bilingve.....	10
Mărturie.....	4	Reprimarea ereziei catare.....	12
Din arta renașterii.....	5	Treptele vieții spirituale.....	15
Aleargă și tu la Sfântul Iosif.....	7	Papii secolului XX.....	18
Lumini în Catedrală.....	9	Theodor Paleologul la Oradea...20	

Mărturie

Astfel sună titlul chemării noastre! Pelerinăm în lume ca făclii aprinse de povețele Evangheliei lui Isus. Numai așa luminăm. Mărturie suntem Domnului prin lumina vieții noastre.

Unui avocat întors din Ars, unde fusese să vadă, din curiozitatea necredinței, pe Părintele Vianney, i se puse întrebarea: „Ce ai văzut?” și răspunse: „Am văzut pe Dumnezeu într-un om!”

Prezența unui suflet creștin, care-și dă seama de chemarea imensă, de-a fi MARTURIE a lui Cristos, de-a fi o traducere în fapte a Evangheliei Lui, trebuie să producă aceeași impresie.

Să fim martorii iubirii lui Isus, iubind aproapele. Să fim martorii bunătații lui Isus. Să fim martorii răbdării lui Isus, purtând, nu trăgând Crucea noastră. Să fim martorii curăției lui Isus, detașându-ne de glia multiformă a vieții omenești. Să fim martorii eroismului lui Isus, înfruntând prin voință tot ce stăvilește așezarea Împărăției lui Dumnezeu în noi și printre noi. Să fim martorii Crucii lui Isus, purtând în înfrânarea trupului nostru, în primirea durerilor vieții, strălucirea „scandalului” acestei nebunii ce a mântuit lumea.

Nu trebuie să facem semne și minuni, nici Ioan Botezătorul nu a făcut, dar trebuie ca în anumite ceasuri ale zilei, cei din jur să poată spune: „Văd o faptă de-a lui Isus în fapta lui”, și, dacă nu au de unde citi Sfânta Evanghelie, să trăiești așa, ca să aibă posibilitatea să citească în faptele tale, cele mai frumoase pagini ale ei.

Un necredincios întrebă pe un creștin, arătând Evanghelia: „Cum de nu cuceriți lumea cu o astfel de Carte?” Căci Evanghelia e divină.

Să răspundem că numai Evanghelia prinsă puternic de carnea inimii noastre, numai ea devine mărturie îndelungată a lui Isus Cristos.

Oamenii nu vreau literă moartă, ci vreau să prindă pulsul lui Isus zvâcnind în arterele noastre, vreau să citească Evanghelia în trăirea noastră.

Ultima ediție a Evangheliei interesează, și numai cu aceasta vom cuceri lumea, vom plini chemarea noastră de MĂRTURIE a lui Isus Cristos.

Această ultimă Evanghelie va mântui lumea, și să nu ne convingem că ne vom putea mântui, zice Sf. Ioan Crisostom, dacă nu ne-am trudit să mântuim pe aproapele nostru prin mărturia vieții noastre.

Fii MĂRTURIE Domnului!

Ep. Ioan SUCIU

Sandro Botticelli - Bunavestire

Renașterea „exprimă printr-un cântec nou, bucuria sufletului care-și slăvește Creatorul, entuziasmul spiritului ce primește Lumina”. Acest cântec se regăsește în artă: în literatură, muzică, arhitectură, pictură și sculptură.

Înțelegând această realitate, este evident că arta Renașterii nu este „o simplă problemă de tehnică”, ci, mai mult ca orice, una spirituală. Desigur, ea reafirmă valorile antice, cele grecești și romane, descoperă și pune în lumină omul și bogăția calităților lui, omul total, eruditul care a reunit matematicianul și sculptorul cu pictorul și inginerul, istoricul sau omul de stat cu poetul. În același timp, profund credincioși, artiștii Renașterii au reușit prin tot ce au creat să ne pună în față o lume celestă de rară solemnitate, să ne deschidă tot alte și alte dimensiuni spre mistică. Din credință s-a născut arta creștină a Renașterii; o credință niciodată șovăelnică. Michelangelo, deși înaintat în vârstă, lucra neobosit la construcția Catedralei San Pietro, dorind să nu fie „în întreaga lume o construcție ornamentată mai din belșug și cu mai multă măreție”. Testamentul său nu cuprinde decât câteva cuvinte: „Las sufletul în mâinile Domnului și trupul pământului...”, menționând că în clipa morții să i se citească Patimile lui Isus Cristos.

„Evanghelia” este transpusă în arta acestor maeștri; cu penelul, cu condeiul sau cu dalta, personajele și misterele credinței iau contur și transmit

mesajul creștin. Este suficient să amintim un singur nume, Piero della Francesca (1420-1492) și cunoscutele lui tablouri: Biciuirea lui Cristos, Legenda adevăratei Cruci, Nașterea Domnului, Învierea, Bunavestire și Botezul Domnului. Simțul monumentalității își pune pecetea în arhitectură, cu deosebire în Cetatea Pontificală, simbolul timpurilor noi, Vaticanul, pe locul în care a fost răstignit Sf. Petru.

Bunavestire este mult întâlnită în pictura Renașterii, amintim Bunavestire a lui Leonardo da Vinci (1452-1519), dar și a lui Andrea Verrocchio (1420-1492), în atelierul căruia a învățat atât el, cât și Andrea del Sarto, de la care de asemenea avem o celebră Bunavestire. Tabloul a fost comandat de Superiorul unei mănăstiri, care, la primirea lui, a fost atât de uluit de așa frumusețe, încât a pus să se tragă clopotele și a adunat pe toți călugării ca să le explice măiastra pictură. Părăndu-i-se că aceștia nu o apreciază suficient, a

(continuare în pag. 6)

(urmare din pag. 5)

pornit prin oraș, chemându-i pe trecători să vadă capodopera.

Sandro Botticelli (1445-1510), pe adevăratul nume Alessandro di Mariano Filipepi, este unul din cei mai mari reprezentanți artiști ai Renașterii italiene. Este cunoscut mai ales prin tablourile: „Madona cu Pruncul și doi îngeri”, „Punerea în mormânt”, „Adorarea Magilor”, „Răstignirea” și „Bunavestire”.

În „Bunavestire” (1475), plecând de la textul biblic: „...Și intrând îngerul la ea, a zis: <Bucură-te cea plină de har, Domnul este cu tine, binecuvântată ești tu între femei>. Iar ea auzind, s-a spăimântat de cuvântul lui și cugeta ce închinare este aceasta? Și i-a zis îngerul: <Nu te teme, Marie, căci ai aflat har la Dumnezeu. Și iată vei concepe și vei naște fiu, și vei chema numele lui Isus {...} Și a zis Maria: <Cum va fi aceasta, de vreme ce eu nu știu de bărbat?>. Și răspunzând îngerul, i-a zis: <Spiritul Sfânt se va coborî peste tine și puterea Celui Preaînalt te va umbrî {...} Iar Maria a zis: <Iată serva Domnului, fie mie după cuvântul tău!> (Luca,1, 33-1,48).

Această întâlnire tainică a Îngerului Gabriel cu Fecioara, la Nazaret, în tablou este plasată într-un palat florentin. În primul plan, în încăperea spațioasă cu pardoseală de un roșu-cărămiziu în contrast cu griul pereților, sunt cele două personaje, Îngerul și Maria. Îngerul, în haină tot roșie-cărămizie, îngenușcat și puțin aplecat înspre Maria, are în mâna stângă o floare de crin, simbolul purității, iar mâna dreaptă o are ridicată în sensul mesajului adus. Fecioara, cu haină de aceeași culoare, peste care poartă o mantie de un albastru-închis, în picioare, în mișcare, cu o ușoară teamă, parcă s-ar

retrage și, în același timp, se întoarce cu amândouă mâinile întinse spre mâna Îngerului ca și cum i-ar prelua, aproape material, mesajul. Chipul Fecioarei sugerează reculegerea trăită iar ochii aplecați cu smerenie, încuviințarea. Grația figurilor și lumina de pe fețele lor creează o notă de imaterial chiar în primul plan al tabloului, o particularitate frecvent întâlnită în planul al doilea.

Transparența unei ferestre mari lasă să se vadă, în fundal cerul albastru, colinele și arborii cu crengi fragede, primăvara care șterge urmele iernii. Sclipirea apelor unui râu traversat de un pod și un îndepărtat castel întregesc tabloul. Acest peisaj este „martorul” inconștient al evenimentului: acolo, în acel colț de lume, se împlinește promisiunea de mântuire făcută de Dumnezeu; se va schimba lumea și va fi învinsă moartea.

Tabloul „Bunavestire” al lui Botticelli poartă un mesaj semnificativ: prin puterea credinței, se poate aduce Nazaretul în lumea și în viața noastră. Întroparea spirituală tainică a lui Cristos în suflute, dincolo de distanța care ne desparte de Nazaretul Bunevestiri, se poate împlini și în noi, prin credință. Este posibil ca omul din zilele noastre, ignorant sau indiferent față de existența lui Dumnezeu, în fața operelor de artă ale Renașterii, cu teme religioase, să descopere Divinitatea și semnificația adâncă a creștinismului. Aceasta, pentru că arta Renașterii creează opere care ne aduc în față imaginea lui Cristos, a Sfinței Fecioare și a sfinților, ceea ce, într-o altă manieră artistică, o fac icoanele din Bisericile Orientale. Avându-le aproape, ne este mai aproape Cerul și mai profundă rugăciunea.

Otilia BĂLAȘ

Aleargă și tu la Sfântul Iosif

Iată ce ne spune Isus:

„Nimeni nu aleargă la bunul meu tată crescător fără să fie ascultat, căci el are depline puteri și noi nu-i putem refuza nimic. Să alerge la el tinerii și va ști să-i călăuzească pentru formarea unei familii și pentru a-și găsi un loc de muncă.

Să alerge la el părinții și ei vor avea din partea lui ajutorul Providenței și vor vedea cum vor dispărea problemele lor.

Să alerge la el cei bătrâni și vor găsi mângâiere și sprijin, și vor fi pregătiți de el pentru întâlnirea cu Domnul, cel mai important moment al vieții.

Nu uitați că adevărații evlavioși față de Sf. Iosif se bucură de privilegiile particulare din partea Inimii Preasfinte a lui Isus și a Inimii Neprihănite a Mariei...”

Iosif, omul drept în planul mântuirii dumnezeiești, a fost ales de Dumnezeu ca logodnic al Fecioarei Maria, femeia care zdrobește capul șarpelui și care, prin ascultarea sa față de Cuvânt, a meritat să devină Mama lui Dumnezeu.

Sfântul Părinte Ioan Paul al II-lea spune: *„Tăcerea lui Iosif are o însemnătate particulară. Datorită aceștia, se poate înțelege adevărul cuprins în Evanghelie prin cuvântul drept”.*

„Drept” în limbajul Noului Testament înseamnă un om cu o credință matură, ale cărei roade,

potrivit învățaturii Apostolului, sunt: dragostea, bucuria, pacea, înțelegerea, bunătatea, credința, blândețea și stăpânirea de sine.

Sf. Iosif a arătat o disponibilitate deplină și o ascultare grabnică față de Voința Divină, chiar în situațiile cele mai dificile, descoperind în același timp și delicatețea și iubirea curată, plină de respect față de logodnica sa, Maria. Prin tăria sufletească de care a dat dovadă, a depășit teama și suferințele prin care a trebuit să treacă în fața misterului Fiului încredințat lui.

Aflăm din Evanghelie că el a experimentat truda muncii, că a cunoscut, împreună cu Maria și Isus, sărăcia, persecuția și exilul, dar a trăit și bucuriile familiei, văzându-l pe Isus cum creștea, înainta în înțelepciune și se bucura înaintea lui Dumnezeu și înaintea oamenilor.

(continuare în pag. 8)

(urmare din pag. 7)

Datorită răspunsului său la chemarea harului, Biserica îl propune pe Sf. Iosif, în mod particular, în a fi imitat de cei credincioși.

Sf. Iosif este patronul familiei întrucât a avut în grijă Sf. Familie, pe Isus și Maria. Este patronul celor ce muncesc, căci el și-a îndeplinit datoria în fiecare zi cu conștiinciozitate. Este patronul Bisericii, este patronul copiilor care urmează să se nască și este patronul unei morți bune, căci a fost asistat în clipa morții de Isus și Fecioara Maria.

Este timpul să-l redescoperim pe acest mare Sfânt, pe cât de puternic, pe atât de smerit, care, de-a lungul secolelor, pare a fi rămas ascuns în „comoara” Sfintelor Evanghelii.

Iată ce spune Sf. Tereza de Avila: „Eu l-am luat ca avocat și patron și m-am recomandat lui cu mare încredere. Acest tată și protector al meu m-a ajutat în toate problemele pe care le-am avut și în unele foarte grave, în care erau în pericol onoarea mea și sufletul meu.

Ajutorul său a fost întotdeauna mai mare decât aș fi putut nădăjdui. Nu-mi amintesc până acum să mă fi rugat lui, cerându-i un har, și să nu-l fi dobândit imediat. Nu pot să nu-mi amintesc de marile haruri pe care Domnul mi le-a dăruit și de primejdiile sufletului și trupului de care m-a ferit prin mijlocirea acestui binecuvântat Sfânt.

Altor sfinți, Dumnezeu le-a dăruit puterea de a ne ajuta în anumite situații, dar eu am experimentat că Sf. Iosif își extinde puterea asupra tuturor. Prin aceasta Domnul vrea să înțelegem că așa cum a ascultat de Sf. Iosif pe pământ, unde ca și tată crescător îi putea porunci, tot așa acum, în Cer, împlinește ceea ce îi cere.

Acest fapt a fost recunoscut din experiență și de alte persoane pe care le-am sfătuit să se recomande Sf. Iosif.

Din experiența mea, dobândind haruri de la Sf. Iosif, aș vrea ca toți să-i devină devotați. Ar trebui să fie iubit, în particular, de cei care se roagă, căci nu știu cum poate cineva să se gândească la Regina Îngerilor și la suferințele pe care le-a îndurat alături de Pruncul Isus, fără să-i mulțumească Sf. Iosif că i-a ajutat.

Cine nu are o călăuză care să-l învețe să se roage să-l ia pe Sf. Iosif ca și sfătuitor și nu va greși...”

Sf. Iosif să-ți dobândească binecuvântări cerești, să te însoțească cu privirea sa, să te ajute să-l imiți în trăirea sa, să te conducă, împreună cu Fecioara Maria, la Isus”.

„Amintește-ți, o Preacurat Logodnic al Fecioarei Maria, că nu s-a auzit vreodată ca cineva să fi cerut ajutorul tău fără să fi fost ascultat. Cu această încredere eu alerg la tine și ție mă recomand”.

O Sfinte Iosife, ascultă rugăciunea mea, primește-o și împlinește-o! Amin.

Lumini în Catedrală

Atâtea generații au venit
În Catedrală să se-nchine,
Atâtea generații s-au smerit
Îngenunchind în rugăciune.

Venit-au, Doamne, la chemarea Ta
Cei osteniți și-mpovărați, creștini,
Și niciodată nu vom pregeta
De îndurarea Ta să-Ți mulțumim.

Lumină sfântă-n candelabre,
Lumină în cupola Catedralei,
Si prin a noastre rugăciuni curate
Îți cerem ispășire de păcate.

În Catedrala Sfântul Nicolae
Îți aducem credință și iubire,
Te preamărim cu-a inimii văpaie
Pe Tine, Doamne, mai presus de fire.

G. COLTĂU

PAGES BILINGUES

Association des Amis de l'Église Gréco-Catholique de Roumanie

Blaj

„C'est ce que derange qui fait vivre”

Cardinal Alexandru Todea

A propos du communisme:

«Les communistes ont transformé la vérité en mensonge et le mensonge en vérité. Il nous faudra une génération pour réapprendre aux gens le sens et le respect de la vérité. Il faut commencer dès maintenant par les tout petits enfants».

«Le communisme est fini, c'est irréversible, mais il faut être patient et non violent. Cela ne servirait à rien de juger et de condamner ceux des communistes qui ont fait le plus mal. Je pense qu'il doit falloir les évincer, les neutraliser et ne pas exercer de vengeances qui feraient naître et durer le cycle de la haine».

Le Cardinal doit interrompre notre entretien, car il a la visite d'un prêtre orthodoxe qui désire rejoindre l'Église Gréco Catholique avec toute paroisse. Au bout d'une petite heure, il revient vers nous dit: «Voilà, c'est fait, mais, vous savez, c'est presque tous les jours comme ça ... Eh bien maintenant, allons dîner!» C'est plus qu'une invitation, c'est un ordre auquel nous obéissons avec joie ! Dans la petite pièce attenante à la grande cuisine toute fraîche repeinte ou est mis le couvert, le Cardinal nous présente Mariana, une de ses nièces, qui s'occupe de sa maison.

Après avoir béni la table, il nous raconte: «Mes parents ont eu 16 enfants. Ils possédaient et cultivaient 16 hectares de terre, une propriété considérée alors comme importante. Je fis seul des études et je fus le seul à entrer en religion. J'ai actuellement 44 neveux. J'ai perdu mes parents il y a longtemps. Ma mère est morte lorsque j'étais en prison et je ne l'ai appris que 8 ans après. Je n'ai pu aller sur sa tombe que huit ans encore plus tard».

Au sujet de la situation agricole, le Cardinal pense que la terre et la culture doivent être rendues aux personnes privées. Le gouvernement est disposé à le faire, mais beaucoup de jeunes ont quitté la campagne pour la ville et ne veulent plus y revenir. Et l'acquisition de matériel moderne ne pourra pas se faire rapidement. Le déboisement a été excessif et risque d'être un élément de déséquilibre. «Cependant, nous dit-il, il ne faut pas considérer le seul point de vue matériel. Sur le plan social, les dégâts sont plus graves encore: l'esprit villageois d'autrefois a disparu et l'idéologie communiste en est responsable. Les gens se chamaillent, se disputent et surtout ils ne s'entraident pas”.

Tout au long de nos conversations, nous avons découvert un homme solide, mais préoccupé. Sa préoccupation première, le but de sa vie, est de reconstruire son Église, de retrouver les églises et les fidèles de la communauté Gréco-catholique. C'est un chef qui mène son combat avec patience, enthousiasme, énergie et ténacité. Il reste lucide, calme, sans haine, sans esprit de vengeance. N'a-t-il pas dit, il y a quelques mois, aux fidèles de Blaj qui voulaient reprendre de force la cathédrale encore occupée par les orthodoxes :

«Si vous voulez reprendre la cathédrale par force, alors je ne suis plus votre archevêque!» (à suivre)

Blaj

„Ceea ce ne deranjează ne face să trăim”

Cardinal Alexandru Todea

Apropo de comunism:

„Comuniștii au transformat adevărul în minciună și minciuna în adevăr. E nevoie de o generație pentru ca oamenii să învețe sensul și respectul adevărului. Trebuie început acest lucru acum, cu copiii”.

„Comunismul s-a terminat, aste este ireversibil, dar trebuie răbdare și nu violență. Nu servește la nimic a judeca și a condamna pe acei dintre comuniști care au făcut cel mai mare rău. Mă gândesc că trebuie excluși, neutralizați și nu trebuie manifestată răzbunarea care naște și continuă ura”.

Cardinalul trebuie să întrerupă întrevederea noastră, pentru că este vizitat de un preot ortodox care dorește să revină în Biserica Greco-Catolică împreună cu toată parohia lui. După ceva vreme revine și ne spune: „Iată că s-a făcut, și să știți că aproape în fiecare zi e la fel ... Haideți acuma la masă!» E mai mult decât o invitație, e un ordin, pe care îl urmăim cu bucurie! În micuța cameră de lângă marea bucătărie, proaspăt zugrăvită, unde este așternută masa, Cardinalul ne-o prezintă pe Mariana, una dintre nepoatele sale, care se ocupă de casă.

După ce binecuvântează bucatele el ne povestește: „Părinții mei au avut 16 copii. Aveau un teren de 16 hectare pe care îl cultivau, considerat pe atunci ca important. Dintre toți frații mei eu am fost singurul care a făcut studii și am intrat în religie. Acum am 44 de nepoți. Mi-am pierdut părinții de mult timp. Mama mea a murit pe când eu eram în închisoare, nu am aflat de moartea ei decât după 8 ani. I-am putut vedea mormântul abia după încă 8 ani”. De necrezut!

În ceea ce privește agricultura, Cardinalul crede că pământul și culturile trebuiesc redede persoanelor particulare. Guvernul este dispus să o facă, dar mulți tineri au părăsit satele mergând la oraș și nu vor sa mai revină. Achiziționarea dotărilor moderne nu se va putea face rapid. Despăduririle excesive riscă să devină un element de dezechilibru. „Totuși, ne zice el, nu trebuie să considerăm doar punctul de vedere material. Pierderile sunt și mai grave pe plan social: spiritul țărănesc de altădată a dispărut și ideologia comunistă este de vină. Oamenii nu reușesc să se organizeze, se ceartă, nu se pot înțelege.”

De-a lungul conversațiilor noastre am descoperit un om solid, dar preocupat. Prima sa preocupare, scopul vieții sale, este reconstruirea Bisericii sale, recuperarea bisericilor și credincioșilor comunității Greco-Catolică. E un conducător care își duce lupta cu răbdare, entuziasm, energie și tenacitate. Rămâne în acest timp lucid, calm, fără ură, fără spirit de răzbunare. Cu câteva luni înainte, credincioșilor din Blaj care voiau să-și recupereze cu forța Catedrala încă ocupată de ortodocși, le-a spus:

„Dacă vreți să luați înapoi Catedrala prin forță, atunci eu nu mai sunt Arhiepiscopul vostru!” (va urma)

Reprimarea ereziei catare!

Motivare

Literatura dedicată ereziei catare și mai cu seamă cea care prezintă represiunea ei prin Cruciada contra Albigenzilor și Inchiziție, este deosebit de bogată și partizană. Pozițiile autorilor merg de la justificarea totală a măsurilor luate de Biserică și puterea civilă, până la calificarea Închiziției în general și a celei catare în special, drept cea mai abominabilă crimă contra umanității săvârșită până astăzi. Nu știu cum rămâne atunci cu Inchiziția Spaniolă. Sunt diverse voci care cer pur și simplu statului francez de azi să ceară scuze în mod public victimelor catare din sec. XIII.

Demersul meu este motivat de atitudinea sfoasă a catolicilor atunci când Bisericii noastre i se aruncă în spate, fără documentare, cu ură și „metodă”, o mulțime de crime, greșeli de neiertat, când fiecare autor se erijează în președinte de tribunal și judecă fără dosar, fără Inquisitio, care în latină înseamna anchetă, cercetare.

Demersul meu nu este un studiu deoarece nu sunt nici istoric, nici teolog. Este o culegere de materiale accesibile celor care doresc să-și formeze o părere corectă despre subiect. Poziția pe care o exprim este rezultatul convingerii personale că

nu trebuie să ne fie rușine de Istoria Bisericii. Momentele grele prin care a trecut ca instituție umană și cărora le-a supraviețuit, nu schimbă cu nimic Învățătura lui Cristos propovăduită de Biserică. Nu sunt tentat să cred că o altă instituție ar fi păstrat mai bine sensul Învățăturii Mântuitorului.

Erezia catară; istoric, caracteristici principale

Erezia catară își are rădăcinile în maniheism, care a fost o religie (azi dispărută) fondată de persanul Manes în secolul III. Este un sincretism inspirat de zoroastrism, budism și creștinism. Maniheismul este o religie dualistă. Lumea se împarte în două entități și trei timpuri.

Manes plasează de-o parte Întunericul guvernat de Satan, sau „Prințul Întunericului”, iar de partea cealaltă Lumina guvernată de Dumnezeu. În primul timp, timpul anterior, exista o separare absolută, fără nici un amestec între Întuneric și Lumină. Pentru că Întunericul (dealtfel nici Lumina) nu pot fi nimicite, stadiul acesta anterior este considerat ca un stadiu perfect al lumii. Există un timp median, adică timpul prezent, care începe cu crearea umanității. El este caracterizat de un amestec

(continuare în pag. 13)

(urmare din pag. 12)

instabil de Întuneric și Lumină. Va fi și un al treilea timp, timpul posterior, identic cu timpul anterior: sufletele umane (provenite în esență din omul primordial) se vor afla în regatul Luminii, într-o „carma” luminoasă reprezentând omul primordial.

Erezia s-a răspândit în partea de răsărit a Imperiului Roman, iar primul împărat roman care a reprimat-o a fost Dioclețian, același Dioclețian care i-a persecutat și pe creștini. El dă un decret în 287 d.Cr., în care manicheenii, indiferent de sectă, erau condamnați la moarte sau muncă forțată în mine. Codul lui Iustinian păstrează atitudinea față de manicheeni. În sec.X manicheenii sunt numeroși în Macedonia și Bulgaria, fiind cunoscuți sub numele de bogomili. Împăratul Alexis Comnenul este obligat să aresteze și să ardă pe rug (1081 – 1118) un mare număr de bogomili. În cursul sec. XII cronicarii semnaleză acte de represiune similare în Franța. Secte înrudite cu bogomilii și purtând nume diverse se răspândesc în Italia, Franța, Țările de Jos și chiar în Germania, așa cum arată harta alăturată.

Plecând de la un pesimism absolut, religia catară nu vedea în această lume decât răul, alterarea, vremelnicia lucrurilor și ca urmare nu putea admite că lumea este opera unui Dumnezeu bun. Natura vizibilă nu putea fi decât creația unei ființe puternice, fără îndoială, însă esențial rea, adică Satan. Deasupra acestei

lumi, catarii așezau o altă lume formată din spirite nemuritoare și preafecite, creaturi ale unui Dumnezeu bun și infinit puternic. Cele două lumi și creatorii lor, Dumnezeu și Satan se află în conflict permanent. Satan și Dumnezeu sunt la fel de puternici, conflictul va fi etern?

Asupra acestui punct catarii aveau păreri împărțite. Pentru unii, materia este eternă și Satan nu a făcut decât să o organizeze. Pentru alții, Satan era creatorul materiei. Nici asupra lumii spiritelor nu era o unitate de vederi. Pentru unii spiritele au existat dintotdeauna în Dumnezeu și au purces din El printr-o serie nedefinită de emanații și ipostaze analoge celor prin care Fiul purcede din Tatăl etern.

Omul aparține prin natura sa dublă ambelor lumi opuse. Corpul său este făcut dintr-o materie coruptibilă, este opera și proprietatea lui Satan, însă sufletul, spirit pur, nu poate veni decât de la Dumnezeu și îi aparține Lui.

Pentru catari mântuirea nu era o ispășire, ci o învățătură menită să elibereze sufletele de stăpânirea lui Satan, de robia propriului corp. Eliberate de corp, sufletele redevin spirite pure reîntorcându-se de drept la Dumnezeu. Cei care știau calea de a se elibera de materie erau fiii Spiritului și formau Biserica Catară. Ceialți rămâneau sub stăpânirea lui Satan. „Ceialți” erau Biserica

(continuare în pag. 14)

(urmare din pag. 13)

Catolică și restul creștinătății. Astfel dualismul umanității alimenta opoziția ireductibilă a catarismului față de creștinism.

Separarea sufletului de corp se putea face pe două căi. Prin ascetism, diminuând progresiv acțiunea trupului asupra sufletului astfel ca între trup și suflet să se ajungă la un divorț de facto, ratificat de moarte. Călea de atingere a țelului era dată de incorporarea materiei cât mai puțin posibil, adică de abținerea de a mânca. Această abținere era o practică dintre cele mai riguroase ale moralei catare. Regimul alimentar era aproape exclusiv vegetarian, peștele fiind acceptat din rațiuni obscure pentru că avea „sânge rece” fiind astfel mai puțin material decât animalele cu sânge cald.

Cel mai condamnabil act material, cel care l-a fixat pe Adam și pe toți descendenții săi în rău era procreerea. El murdărea ființele umane și chema ființe noi la viața terestră, materială, în regatul lui Satan. Castitatea perpetuă se impunea deci oricărui catar.

Persoanele care primeau inițierea catară, Consolamentum, erau întrebat: „Promiți lui Dumnezeu, Evangheliei și nouă că de acum înainte nu vei mai mânca carne, brânză, ouă și nici un alt aliment gras?” Castitatea ulterioară Consolamentului impunea ca la inițiere, bărbatul sau femeia căsătorită să se despartă de soție sau

soț pentru totdeauna. Familia era văzută ca o legalizare a dezvățului și trebuia destrămată, sau împiedecată să se formeze. După Consolamentum inițiatul devenea un Pur (katharos), membru al Bisericii Catare. Existau și persoane care optau pentru o formulă accelerată de rupere a relațiilor cu lumea materială, părăsindu-o prin sinucidere. Și sinuciderea putea fi de două feluri, moartea Martirului, sau moartea Confesorului: Martirul era sufocat, Confesorul era lăsat să moară de foame prin ajun absolut, supravegheat, ceea ce însemna de obicei șase, șapte zile. La această ceremonie, Endura, care asigura sufletului accesul în lumea spiritelor stăpânită de Dumnezeu, asistau membrii ai ierarhiei Bisericii Catare.

În afara Bisericii Catare propriuzise erau simpatizanții și cei care nu puteau din diverse motive renunța la familie, mâncare, sau alte restricții și care erau convinși că o inițiere urmată imediat de sinucidere are același efect ca o viață exemplară dusă de un pur. Ei erau Credincioșii.

Pe tărâmul dogmei religioase, creștinismul în general și cel catolic în particular era negat, în principal, în următoarele puncte:

* Vechiul Testament a fost domnia lui Satan pe pământ. Patriarhii și profeții Legii Vechi erau în realitate fiii lui Belial. Enoch, Abraham și chiar Moise au instituit cu ajutorul demonilor domnia lui Satan pe Pământ. Ioan

(continuare în pag. 15)

(urmare din pag. 14)

Botezătorul se „bucura” de o aversiune specială, fiind la îndemnul demonilor mijlocul suprem de a împiedica opera lui Cristos. Botezul material cu apă pe care îl dădea oamenilor era gândit să-i îndepărteze pe aceștia de botezul cu spirit pe care-l aducea Isus ca semn al doctrinei sale spirituale.

* Isus Cristos nu este Dumnezeu, El este o creatură inferioară lui Dumnezeu. El nu s-a încarnat, căci nu putea coborî într-un corp rău, mai cu seamă in utero Virginis. Isus nu a fost om, El s-a îmbrăcat într-un corp diferit de cel al oamenilor. A apărut pe Pământ cu corpul său eteric pe care Îl are în Cer. Doar la Schimbarea la Față și-a manifestat substanța Sa cerească.

* Isus nu a pățimit pentru Răscumpărarea noastră de păcate. Nefiind ființă umană, ci spirit, nu putea nici suferi, nici muri și nici învia. Recitul patetic al Patimilor nu reprezintă decât o fantasmagorie continuată până pe Cruce, unde nu a murit Cristos, ci un tâlhar ordinar, un substitut, care își ispășea pedeapsa pentru greșelile sale. Ca urmare crucea nu trebuia venerată, ci urâtă și insultată.

* Spiritul Sfânt era admis, dar se spunea că are o altă natură decât Tatăl și Fiul. El era pentru catari șeful îngerilor. Ei Îl numeau Spirit Principal și Îl credeau învăluit de o frumusețe indescriptibilă, a cărei contemplare era bucuria îngerilor.

* Sfânta Fecioară era considerată un spirit ceresc. Ea nu a fost născută din părinți – oameni. Îmbrăcată într-un corp ceresc, Ea a preluat aparența unui corp de femeie. Ea nu a fost mama lui Dumnezeu. Un mare număr de catari spuneau că Maria nu este nici înger, nici femeie, ci o metaforă. Ea simboliza Biserica manicheeană.

* Biserica romană nu reprezintă Biserica lui Cristos. Papii nu sunt succesorii Sf. Petru ci mai degrabă succesorii împăratului Constantin. Sf. Petru nu a venit niciodată la Roma. Relicveleenerate în bazilica lui Constantin sunt oasele cuiva mort în secolul III. Ele nu sunt relicvele Prințului Apostolilor. Toată vina o poartă împăratul Constantin care a dat Papilor privilegiu, domenii și prestigiul ce însoțește puterea temporală. Biserica Romană era pentru catari femeia din Apocalipsă îmbătăta cu sângele Sfinților, iar Papa era Anticristul.

* Catarii negau prezența lui Isus Cristos în Sfânta Euharistie, transsubstanțierea fiind considerată de ei abominabilă deoarece materia sub orice formă este opera Spiritului Răului. Ca urmare, catarii respingeau Sfânta Liturghie deoarece Dumnezeu respinge orice sacrificiu. Așa ne-a învățat El prin profetul Ozeia [VI-6]: „Căci milă doresc, iar nu jertfă”.

(continuare în pag. 16)

ASTRU Oradea

a sărbătorit 80 de ani de la înființare

În data de 24 februarie a.c. Asociația Tineretului Român Unit ASTRU Oradea a celebrat împlinirea a 80 de ani de la constituirea sa din data de 24 februarie 1929 cu binecuvântarea PS Valeriu Traian Frențiu, Episcop de Oradea la acea vreme.

Evenimentul a fost marcat de organizarea de către membrii ASTRU Oradea a unei Adorații Euharistice celebrate de asistentul spiritual ASTRU Oradea, pr. Iuliu Muntean, care a început la ora 18:30 în Capela Seminarului Teologic Greco-Catolic din Oradea. Participanții au fost apoi poftiți în Aula Magna a Seminarului pentru a vedea o prezentare a istoricului ASTRU, a condițiilor în care acesta a luat naștere și modului în care asociația a funcționat înainte să fie nevoită să se autodizolve din cauza presiunilor regimului comunist. A urmat prezentarea activităților ASTRU Oradea din perioada 2008-2009. Membrii ASTRU Oradea au prezentat pe rând diferite activități organizate sau la care au participat.

După acest moment a urmat salutul din partea invitaților, începând cu PS Virgil Bercea, Episcop de Oradea, și continuând cu tinerii reprezentanți ASTRU Cluj,

ASTRU Alba Iulia și ASTRU Lugoj, care au reușit să fie alături de noi și care ne-au făcut o mare surpriză atât prin prezența lor cât și prin darurile oferite. Am primit de asemenea salutări din partea Forumului Internațional al Acțiunii Catolice, iar alături de noi a fost președinta Acțiunii Catolice din România, Oana Tuduțe, care ne-a transmis urările și felicitările din partea întregii Acțiuni Catolice din România. Au mai fost alături de noi și le mulțumim pentru aceasta, studenții teologi de la Seminarul Teologic Greco-Catolic, studenții laici de la Colegiul Sfânta Familie, Radio Maria.

A urmat ca membrii ASTRU Oradea să anime seara prin jocuri și cântece, invitații au fost serviți cu tort și cu toții au închinat un pahar de șampanie în cinstea ASTRU Oradea. Evenimentul s-a încheiat cu o serată dansantă. Membrii ASTRU Oradea doresc să mulțumească tuturor pentru sprijinul acordat de-a lungul timpului în diferitele activități și nu în ultimul rând bunului Dumnezeu pentru toate harurile revărsate asupra asociației, oferindu-ne puterea de a ne continua misiunea de apostoli în lume trimiși.

„Treptele vieții spirituale după Sfânta Tereza de Avila, Doctor al Bisericii” (II)

Calea unitivă a celor desăvârșiți.

Viața mistică

Este ultima fază a progresului spiritual, aici sunt creștinii care prin lepădarea de lume și practica virtuților se apropie tot mai mult de Cristos. Unirea cu Dumnezeu sau rugăciunea este centrală. Sfânta Tereza afirmă că aici sunt trei categorii de suflete: suflete desăvârșite (lăcașul V), suflete eroice (lăcașul VI) și sfinții (lăcașul VII). Aceste suflete ating desăvârșirea la care se poate ajunge pe pământ. Imperfecțiunile lor sunt puține, le place să se ocupe cu lucrurile lui Dumnezeu, doresc Sfânta Cuminecătură, rezistă ispitelor și le este străin orgoliul. Rugăciunea lor este ca „o comoară ascunsă” în interiorul sufletului. Rugăciunea aceasta se primește în urma unei meditații prelungite, captivează toate facultățile : voință, inteligență, memorie și imaginație. Sfânta Tereza spune că acestea sunt „în suspensie”. În acest timp forța interioară crește, sufletul ajunge la înțelegerea adevărului, are certitudinea prezenței lui Dumnezeu și cunoaște bucuria - este un început de extaz. Sufletul acesta nu mai poate cădea sau chiar dacă ajunge să cadă, se poate ridica. La perfecțiune se poate ajunge și prin „unirea de conformitate” cu Voința lui Dumnezeu. În această cale sufletul

are de suferit, este calea recomandată călugărițelor carmelitane.

Sufletele eroice din lăcașurile VI trăiesc suferința: pierd prietenii, pot fi atinse de boli grele, sunt ispitite de diavol etc. Convingerea la care ajung e că harul face totul în noi.

Extazul și răpirea sunt alte mijloace prin care Dumnezeu atrage sufletul; în aceste situații simțurile nu funcționează, rămâne deschisă numai comunicarea cu Cel Atotputernic. Mai sunt și viziunile, ele ajută sufletele să slujească mai bine pe Dumnezeu.

Sfinții (lăcașurile VII). Unirea transformatoare este cea mai înaltă treaptă a sfințeniei, este „adevărata încoronare a vieții spirituale”. Sufletul primește daruri alese, deosebite de tot ce s-a întâlnit până acum, este o contopire totală a voinței omului cu voința divină. Sfânta Tereza subliniază: „Tot ce se poate spune și înțelege din această stare este că sufletul, sau mai bine zis spiritul, a devenit una cu Dumnezeu” (Op. cit. p. 109). Acest suflet nu mai are viață proprie, singura preocupare este mărirea lui Dumnezeu, pe care vrea să-L servească indiferent de suferințe, acceptă persecutarea fără amărăciune și , dezlipit de toate lucrurile, gustă pacea deplină.

Sfânta Tereza a experimentat

(continuare în pag. 18)

Papa Ioan al XXIII-lea

(XXII)

Papa cel Bun

Încă din timpul vieții, lumea care nu prea este interesată de un Pontif Roman, a simțit, la început mai puțin clar, noutatea extraordinară a acestui Papă și a operei sale. Cu timpul, conștiința acestui nou a devenit tot mai evidentă și, după moarte, renumele lui Ioan al XXIII-lea a crescut continuu. De la început, Ioan al XXIII-lea a schimbat imaginea pe care lumea o avea despre un Papă, viziunea tradițională a Suveranului Pontif.

Ruptura de imaginea veche s-a produs de la primele apariții ale Papei; umiliința naturală înainte de toate atrăgea atenția. Umiliința rămâne prima linie a fizionomiei sale. Afețiunea cu care privea lumea estompa ceva din nelipsitele griji care totuși se întrezăreau pe chipul său. La una dintre audiențele din sala Clementină, la Sărbătoarea Paștelui din 1962, a intrat însoțit de un singur prelat. În pofida faptului că nu era înalt și era puțin corpulent, se deplasa foarte repede, iar de pe față nu-i lipsea zâmbetul, întreaga expresie sugerând bunătatea. A dorit să vorbească despre Conciliu care urma să fie deschis în toamnă. Celor prezenți le-a spus: „Sunt mulțumit că v-am văzut. Voi sunteți mulțumiți că l-ați văzut pe Papă. Dar nu luați în seamă persoana

mea. Astăzi sunt eu, mâine altcineva va fi Papă”. În atingere cu oamenii pătrundea adâncul sentimentelor și, convins de slăbiciunea sa omenească, Ioan al XXIII-lea răspândea bunătate și blândețe, fără efort, indulgent cu oamenii, pentru că se simțea asemenea lor. Găsea întotdeauna cuvântul care să miște pentru că vorbea cu inima. Întotdeauna realiza deplin frumoasa expresie prin care Papii se disting: „Servitorul servitorilor lui Dumnezeu”. Pentru el aceste cuvinte erau vii și marea lui dorință era ca Biserica să servească pe oameni.

A doua trăsătură a caracterului era bunătatea. Chiar dacă într-o zi vor fi uitate detaliile operei sale și că a fost Papa Conciliului, Ioan al XXIII-lea va rămâne pentru totdeauna Papa cel Bun. Bunătatea, la Angelo Roncalli, era spontană. Spre sfârșitul vieții, bunătatea a devenit la el a doua natură; ceea ce la altul cere efort, la el era reflex. Datorită acestei trăsături, era întotdeauna emoționat de afețiunea cu care era înconjurat: „Dar ce fac eu atât de extraordinar pentru ca toată lumea să-mi dorească binele?” spunea cu puțin timp înainte de moartea sa nepotului său, Mgr. Jean- Baptiste Roncalli, „Am impresia că nu fac ceva

(continuare în pag. 19)

(urmare din pag. 17)

această viață spirituală, de aceea o recomandă călugărițelor și creștinilor care doresc perfecțiunea. Toți aceștia sunt îndemnați să intre în „castelul minunat al sufletului lor” fără să uite cine este Stăpânul. Prin smerenie Acesta poate fi înduplecat să-i ajute să ajungă în „apartamentul pe care și l-a rezervat Lui însuși”.

În încheiere, Pr. Bernard Ștef nu uită să ne amintească că orice creștin poate parcurge calea desăvârșirii. Pornind de la recunoașterea demnității de fiu al lui Dumnezeu, cu efort, să evite păcatul și să se îndepărteze de tot ce-l înstrăinează de Dumnezeu. Apoi, ajutat de har, prin cunoașterea

de sine, prin meditarea adevărilor de credință și luptă împotriva tendințelor rele, va putea ajunge la o înaltă stare de evlavie și, cu ajutorul Spiritului Sfânt, la unirea cu Dumnezeu. Ca și Sfânta Tereza, Părintele ne îndeamnă la muncă spirituală și la încredere deplină în puterea harului.

Recomandăm lectura cărții Pr. Bernard Ștef, dar atragem atenția că nu este o lectură obișnuită. Se face cu sufletul mereu aplecat spre rugăciune și cu dorința de a încerca, timid și umil, a intra măcar în primul „lăcaș al castelului”. S-ar putea atunci să ni se deschidă și alte „lăcașuri...”.

Otilia BĂLAȘ

(urmare din pag. 18)

cu totul deosebit. Mă străduiesc să trăiesc practicând cerințele rugăciunii Tatăl nostru <Sfințească-se numele Tău, vie Împărăția Ta, fie voia Ta, precum în Cer, așa și pe pământ>.

De-acum umilința și bunătatea fiind caracteristicile noii imagini a Papei, credincioșii așteptau ca electorii unui Papă să pună pe primul plan aceste trăsături ca și criterii în alegere.

Dar acest Papă bun și umil se comporta ca un tată al tuturor; se adresa oamenilor, fără deosebire, le îmbrățișa necazurile și se străduia să le ușureze. Nu avea dușmani. Prin propunerile și conduita sa arăta că Biserica nu are adversari, că timpul condamnărilor s-a sfârșit și cel al dialogului a început.

Răspunsul a fost imediat: un imens elan de simpatie pentru Papă. Toți catolicii, toți creștinii, toți oamenii îl venerau și-l iubeau. Om al păcii, dădea continuu proba paternității sale universale. A deschis brațele tuturor, a primit delegații din orice parte a lumii, convins că lumina din ochii săi se poate întâlni cu lumina din ochii celorlalți.

Ca tată al oamenilor, Ioan al XXIII-lea a dorit ca Biserica să fie casa tuturor, și a altor creștini, și a altor oameni. Pentru toți, s-a făcut apostol al păcii, pentru toți a reunit Conciliu ca Biserica să întinerească și să vorbească fiecăruia în limbajul cotidian.

Papa Ioan al XXIII-lea a pus adevărul în serviciul iubirii. (va urma)

Vizita domnului Theodor Paleologu la sediul Episcopiei Române Unite cu Roma, Greco-Catolică de Oradea

Cu ocazia vizitei pe care a făcut-o la Oradea, vineri 7 martie 2009, dl. ministrul al Culturii, Cultelor și Patrimoniului Național, Theodor Paleologu, a vizitat și Eparhia Greco-Catolică de Oradea, la invitația Preasfințitului Virgil Bercea. O întâlnire preliminară a avut loc în Sala Mare a Primăriei unde domnul ministru a susținut o conferință intitulată "Actualitatea teologiei politice", conferință care s-a bucurat de un real interes.

Vizita propriu-zisă a început la Catedrala Sfântul Nicolae, monument arhitectonic aflat în proces de reabilitare. Apoi oaspeții au vizitat Palatul Episcopal, clădire aflată de asemenea într-un proces amplu de reabilitare și de introducere în circuitul cultural orădean. La final a avut loc o întrevedere a

domnului ministru cu Preasfințitul Virgil. La întâlnire au participat și alte oficialități județene și naționale: dl. Gavrilă Ghilea - prefectul județului, Bihor; d-na Ligia Mirișan - directorul Direcției de Cultură, Culte și Patrimoniul Național Bihor; dl. Adrian Lemeni - secretar de stat pentru Culte; și Stelică Gomboș - consilier în cadrul aceleiași instituții.

La întâlnire a participat și Nunțiul Apostolic Francisco Javier Lozano, aflat la Oradea cu ocazia înscăunării noului Episcop romano-catolic Bocskei Laszlo.

(Biroul de presă al Episcopiei)

Colectivul redacțional:

Director: prof. Otilia BĂLAȘ

Secretar de redacție: Pr. Olimpiu TODOREAN

Redactori: Pr. Ioan ERDELI, Samuel FANCSALI

Tehnoredactare computerizată: Pr. Olimpiu Todorean

Adresa: Redacția CALEA DESĂVÂRȘIRII
Str. Gen. Magheru, 3/5 - ORADEA -3700 (BH)